

ΕΙΔΗ ΡΑΤΣΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΤΟΥ!

ΠΑΓΩΝΗ ΕΙΡΗΝΗ, ΠΑΠΑΝΙΚΑ ΜΙΝΑ, ΠΟΛΙΤΗΣ ΝΙΚΟΣ.

Ρατσισμός είναι οποιαδήποτε στάση, συμπεριφορά ή πεποίθηση που στρέφεται εναντίον κάποιας κοινωνικής ομάδας λόγω της εθνικότητας, της φυλής ή του χρώματος των μελών της. Παραδείγματα ρατσισμού είναι η βία, τα στερεοτυπικά ανέκδοτα και η μη παροχή εργασίας σε κάποιον λόγω της κοινωνικής του ομάδας. Πολλές ρατσιστικές συμπεριφορές, όπως τα ανέκδοτα, περνάνε απαρατήρητα και πολλές φορές δεν θεωρείται καν ότι περιέχουν ρατσιστικά στοιχεία.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- ΓΕΝΙΚΗ ΙΔΕΑ ΤΟΥ ΡΑΤΣΙΣΜΟΥ 3
- ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ 5
- ΤΡΟΠΟΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΤΟΥ 6

- **ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ:**

1. ΡΑΤΣΙΣΜΟΣ ΣΤΑ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ 8
2. ΡΑΤΣΙΣΜΟΣ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΕΜΦΑΝΙΣΗ 10
3. ΦΥΛΕΤΙΚΟΣ ΡΑΤΣΙΣΜΟΣ..... 11

ΡΑΤΣΙΣΜΟΣ

Ο ρατσισμός είναι το δόγμα που αναπτύσσεται με σύνδεσμο συγκεκριμένα γνωρίσματα (εθνικά, θρησκευτικά, πολιτιστικά κ.λπ.) προκειμένου να αναγάγει μια ομάδα (κοινωνική, φυλετική, θρησκευτική), ως υπέρτερη άλλων. Το πιο συνηθισμένο είδος ρατσισμού, και αυτό που έχει δώσει την αρχική ονομασία στην λέξη (από την αγγλική race = φυλή), - λεγόμενος "ρασιαλισμός", ή εκ της ιταλικής "ράτσα" (razza) ο φυλετικός ρατσισμός.

Άνθρωποι διαφορετικών φυλών, θρησκειών, γλώσσας, συνηθειών, εθίμων και συμπεριφοράς αναζητούν στην χώρα μας καταφύγιο. Είμαστε όμως, εμείς οι Έλληνες, έτοιμοι να δεχτούμε αυτή την νέα κατάσταση ή μήπως είμαστε ρατσιστές και ξενοφοβικοί; Αιτία του ρατσισμού είναι συνήθως ένα μίγμα υπεροψίας και φόβου. Δηλαδή, από τη μια πλευρά αισθανόμαστε ότι η δική μας φυλή είναι ανώτερη - πιο καλλιεργημένη, πιο έξυπνη, πιο πολιτισμένη κτλ. - ενώ από την άλλη αισθανόμαστε ότι η άλλη φυλή με κάποιο τρόπο μας απειλεί: Είτε στρατιωτικά, είτε πολιτιστικά, είτε ακόμη και στο επίπεδο εξεύρεσης εργασίας. Το αποτέλεσμα, μέσα μας, είναι να βλέπουμε μια ολόκληρη ομάδα ανθρώπων με εχθρότητα και προκατάληψη.

Είναι βέβαια αλήθεια ότι οι αρχαίοι πρόγονοί μας συνεισέφεραν πολλά στον πανανθρώπινο πολιτισμό, ίσως και περισσότερα από οποιονδήποτε άλλο λαό της εποχής εκείνης. Το έκαναν όμως αυτό καλλιεργώντας τη δημοκρατία και το σεβασμό προς τον κάθε άνθρωπο, προς το ανθρώπινο πρόσωπο αυτό καθ' εαυτό. Αν τώρα εμείς - εν ονόματι των αρχαίων - περιφρονούμε κάποιους εκ των συνανθρώπων μας, τότε το μόνο που κάνουμε είναι να φανερώσουμε ότι δεν είμαστε γνήσια παιδιά τους.

Αυτό που δεν πρέπει να ξεχνούμε είναι ότι ο κάθε άνθρωπος, ανεξάρτητα από την παιδεία που έλαβε και από τον πολιτισμό στον οποίο ανατράφηκε, έχει μέσα του την ίδια φλόγα της ανθρωπίνης φύσης που έχουμε κι εμείς: Έχει δηλαδή την ικανότητα να αγαπά, να δημιουργεί, να ζει σε κοινωνία, να σκέπτεται, να χαίρεται, να θαυμάζει. Ίσως σε κάποια εξωτερικά ιδιώματα ή σε κάποιες συνήθειες να διαφέρει από εμάς, αλλά αυτό θα έπρεπε να ξεπνούσε το ενδιαφέρον μας μάλλον - πώς να γνωριστούμε καλύτερα - παρά το φόβο, την κατάκριση, την περιφρόνηση.

Ο ρατσισμός μπορεί να πάρει διάφορες μορφές και εμφανίζεται σε διάφορες περιπτώσεις. Ρατσισμός για παράδειγμα είναι να εκμεταλλεύεσαι έναν Αλβανό στη δουλειά σου και να τον πληρώνεις χαμηλότερο μεροκάματο τόσο από αυτό που προβλέπει ο νόμος όσο και από αυτό που πληρώνεις στους άλλους – Έλληνες όμως – που εκτελούν την ίδια εργασία. Η οικονομική εξαθλίωση αυτών των ανθρώπων που τους ώθησε στη μετανάστευση αποτελεί δυστυχώς για εμάς κριτήριο εκμετάλλευσης. Ένα άλλο παράδειγμα ρατσισμού είναι να μην θεωρείς ισότιμους Έλληνες πολίτες τους Έλληνες πόντιους από την πρώην ΕΣΣΔ αν και αποτελούν γνήσιο κομμάτι του ελληνικού έθνους. Η κακή οικονομική τους κατάσταση δεν τους καθιστά υποδεέστερους, όπως υποδεέστεροι δεν ήταν οι πρόσφυγες του 1922 της Μικράς Ασίας, της Κωνσταντινούπολης και της Θράκης. Ρατσισμός είναι επίσης ο κοινωνικός αποκλεισμός και η ποινικοποίηση των αλλοδαπών, όπως π.χ. των Αλβανών, Πολωνών, Ιρακινών κ.τ.λ.

Τα αίτια του ρατσισμού αν και μπορεί να διαφέρουν από κοινωνία σε κοινωνία είναι συνήθως κοινά. Καταρχήν, η έμφυτη τάση του ανθρώπου να αντιμετωπίζει με καχυποψία και από απόσταση καθετί ξένο προς αυτόν. Ας πάρουμε για παράδειγμα από τον εαυτό μας. Πόσο εύκολα άραγε θα μπορούσαμε να κάνουμε παρέα με κάποιον μουσουλμάνο ή κάποιον ομοφυλόφιλο; Θα μπορούσαμε να του μιλάμε φυσιολογικά, να του συμπεριφερόμαστε φυσιολογικά και να αναγνωρίζουμε την διαφορετικότητά του; Σε αυτή την έμφυτη τάση των ανθρώπων αν προσθέσουμε και την σύνδεση ορισμένων κοινωνικών ομάδων (όπως π.χ. οι τσιγγάνοι και Αλβανοί) με παραβατική συμπεριφορά, όπως ναρκωτικά, κλοπές κ.τ.λ. ο ρατσισμός δεν αργεί να φουντώσει μέσα μας.

Τα αίτια είναι ποικίλα και λίγο πολύ γνωστά από το παρελθόν καθώς η ανθρωπότητα δεν παραδειγματίστηκε από εμπειρίες τους παρελθόντος και ο ρατσισμός αναβιώνει. Η έλλειψη ανθρωπιστικής παιδείας και η πνευματική φτώχεια είναι ένα από τα σημαντικότερα αίτια του φαινομένου αυτού. Από τη στιγμή που τα άτομα δεν διδάσκονται την αξία της ισότητας, της δικαιοσύνης, της ειρήνης, του σεβασμού είναι εύκολο να παρασυρθούν από ρατσιστικές αντιλήψεις. Παράλληλα το χαμηλό μορφωτικό επίπεδο περιορίζει τους ορίζοντες των ανθρώπων και αδρανοποιεί τη σκέψη τους με αποτέλεσμα να χειραγωγούνται εύκολα και να υιοθετούν άκριτα κάθε είδους στερεότυπα. Η κρίση των αξιών, όπως η ανηθικότητα, ο ανταγωνισμός, η γενικότερη αμφισβήτηση των ανθρωπιστικών ιδανικών καλλιεργούν το μίσος στις ψυχές των ανθρώπων που πυροδοτεί τις μεταξύ τους σχέσεις. Τα συμπλέγματα ανωτερότητας ή κατωτερότητας που φέρουν τα άτομα ή και ολόκληροι λαοί καλλιεργούν επίσης το φθόνο και το μίσος. Επιπλέον δημιουργούν την αίσθηση της υπεροχής και την επιθυμία της κυριαρχίας έναντι των άλλων. Τα οικονομικά συμφέροντα είναι άλλη μία σημαντική αιτία, όπως για παράδειγμα ο φυλετικός ρατσισμός κατά των μαύρων είναι ένα ιδεολόγημα που δημιουργήθηκε για να δικαιολογήσει την εκμετάλλευση των λαών της Αφρικής από τους λευκούς. Οι κάθε είδους πολιτικές σκοπιμότητες όπως οι επεκτατικές βλέψεις μιας χώρας σε βάρος άλλης ή η έντεχνη μετάθεση των ευθυνών για την ύπαρξη σοβαρών οικονομικών και κοινωνικών προβλημάτων σε συγκεκριμένες ομάδες. Για παράδειγμα οι μετανάστες κατηγορούνται συνήθως σε μια χώρα για την όξυνση της ανεργίας ή την έξαρση της βίας, ενώ αποκρύπτεται η ανικανότητα της πολιτικής ηγεσίας να δώσει λύσεις. Ο φανατισμός, θρησκευτικός ή εθνικός, που υποκινείται επίσης από ποικίλες σκοπιμότητες, οικονομικές ή

πολιτικές. Τέλος οι τραυματικές εμπειρίες του παρελθόντος που στηρίζονται στις μακράιωνες διαμάχες ανάμεσα σε κάποιους λαούς.

ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΡΑΤΣΙΣΜΟΥ

Ο ρατσισμός σήμερα εκδηλώνεται ποικιλοτρόπως και προσβάλλει ανεπανόρθωτα σχεδόν σχέσεις ατόμων, ομάδων, λαών. Προκαλούνται φαινόμενα περιθωριοποίησης, άγονες αντιπαραθέσεις, και καταργούνται τα θεμελιώδη ανθρώπινα δικαιώματα. Ευδοκιμούν ο πόλεμος αντί της ειρηνικής συνύπαρξης, η βία αντί της γαλήνης, η ξενοφοβία αντί της γόνιμης αλληλεπίδρασης των λαών. Ο ρατσισμός εγκυμονεί απρόβλεπτους κινδύνους για μια κοινωνία, για ένα έθνος, επειδή οι έντονες διακρίσεις μπορεί να οδηγήσουν σε εκμετάλλευση κοινωνικών ομάδων, σε διχασμό

και αναταραχές. Κατά αυτόν τον τρόπο ο ρατσισμός μεταθέτει τις ευθύνες για την εκμετάλλευση και τις γνωστές συνέπειές της, τη φτώχεια, την ανεργία, το βιολογικό αφανισμό, τις ανταγωνιστικές ανθρώπινες σχέσεις, την ανισότητα, τη καταπάτηση των φυσικών δικαιωμάτων του ανθρώπου, από τους κύριους υπεύθυνους δηλαδή τις λίγες ισχυρές χώρες ή τις ολιγάριθμες ισχυρές κοινωνικές ομάδες, στα πιο ανίσχυρα θύματά τους, τις χώρες του τρίτου κόσμου, τις φυλετικές και εθνικές μειονότητες, τις οικονομικά και κοινωνικά περιθωριοποιημένες ομάδες. Δεν είναι, μάλιστα σπάνιο το φαινόμενο άνθρωποι που υφίστανται το ρατσισμό να γίνονται εξιλαστήρια θύματα, όταν «προκύπτει η ανάγκη» να αποπροσανατολιστεί η κοινή γνώμη και να εκτονωθεί η δυσαρέσκεια της για άλλα ουσιώδη, υπαρκτά κοινωνικά προβλήματα. Χειρότερη βέβαια απ' όλα αυτά είναι η προοπτική να ζήσουν οι άνθρωποι σε έναν κόσμο όπου κάποιοι από αυτούς θα νιώσουν το κοινωνικό ρατσισμό να στρέφεται εναντίον τους. Το πρόβλημα, συνεπώς, τους αφορά όλους άμεσα και πρέπει να συνειδητοποιήσουν τη σοβαρότητά του και να εναντιωθούν σθεναρά.

Χρειάζεται συνειδητός και συνεχής αγώνας αλλά και έντιμη αυτοανάλυση και παραδοχή αμαρτημάτων για να πολεμήσουμε αποτελεσματικά αυτή την φοβερή κοινωνική μάλιστα που δηλητηριάζει όχι μόνο την κοινωνική ζωή μας αλλά και την ψυχής μας.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΟΥ ΡΑΤΣΙΣΜΟΥ

Με τη θεωρητική και έμπρακτη απόκρουση των ρατσιστικών αντιλήψεων, απ' όπου κι αν προέρχονται, όποιον κι αν αφορούν, μπορεί να περιοριστεί η έκταση του φαινομένου.

Ρατσισμός μπορεί να εκδηλωθεί οπουδήποτε, ακόμα και σε χώρους όπου η εκδήλωσή του είναι απαράδεκτη, στην οικογένεια ή στο σχολείο, για παράδειγμα. Για να μπορούν, όμως οι άνθρωποι να κατανοούν πότε υπονομεύονται τα δικαιώματα των συνανθρώπων τους, τις διακρίσεις σε βάρος τους και τις σκοπιμότητες που κρύβονται, για να είναι σε θέση να κρίνουν τι είναι ρατσιστικό και τι όχι, πρέπει να έχουν γνώσεις. Με την παιδεία, με τη μελέτη της ιστο-

ρίας, της κοινωνιολογίας, αλλά και της βιολογίας, όχι μόνο δε θα πέφτουν θύματα της προπαγάνδας, αλλά και θα είναι σε θέση με επιχειρήματα να αποδεικνύουν πως οι ρατσιστικές αντιλήψεις είναι επιστημονικά αβάσιμες και πως η ισότητα ανάμεσα στους ανθρώπους είναι αδιαμφισβήτητη. Με την απόκτηση γνώσεων οι άνθρωποι θα διαπιστώσουν, ακόμα, πως κάθε λαός έχει τη δική του συνεισφορά στην ανάπτυξη του πολιτισμού. Θα αποκτήσουν ευαισθησία σε θέματα ελευθερίας, δημοκρατίας και δικαιοσύνης. Και οι άνθρωποι που πιστεύουν πραγματικά σ' αυτές τις αξίες, δεν πρόκειται να γίνουν ποτέ ρατσιστές. Τέλος, οφείλουν να παραμερίσουν τον εγωισμό και να κατανοήσουν πως κάθε άνθρωπος, κάθε φυλή, κάθε έθνος είναι κάτι ξεχωριστό και κανείς δεν έχει το δικαίωμα να παραβιάζει την ιδιαιτερότητα αυτή. Μπορεί για την ισότητα των ανθρώπων να έγιναν πολλοί αγώνες και να κερδήθηκαν αναμφισβήτητες νίκες. Τα φαινόμενα, όμως, αναβίωσης ρατσισμού στις μέρες μας δείχνουν πως το αίτημα για ισότιμες σχέσεις ανθρώπων και λαών, για σχέσεις απαλλαγμένες από διακρίσεις και αδικίες παραμένει πάντα ανοιχτό και επίκαιρο. Γι' αυτό είναι καιρός να ευαισθητοποιηθούμε και να δράσουμε γρήγορα όλοι, ώστε να συμβάλλουμε στην αντιμετώπισή του και κατά συνέπεια στην εξάλειψή του. Ιδιαίτερα η νέα γενιά θα πρέπει να βοηθήσει όσο μπορεί και όχι να σωπάσει ώστε να γίνει παράδειγμα και για τους άλλους. Να είναι η φωνή μέσω της οποίας ο λαός θα "ξεσηκωθεί" ενάντια στις ρατσιστικές αντιλήψεις κάποιων. Γιατί είναι υποχρέωσή μας να βοηθήσουμε ώστε κάθε άνθρωπος να ζει ελεύθερος σε μια κοινωνία

που δεν θα υφίστανται τις διακρίσεις και το ρατσισμό χωρίς λόγο. Γιατί όλοι οι άνθρωποι έχουν δικαιώματα, γιατί όλοι είναι ΙΣΟΙ.

<http://www.youtube.com/watch?v=maE9-g3ahL0&feature=related>

ΡΑΤΣΙΣΜΟΣ ΣΤΑ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ

ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ είναι τα άτομα που έχουν μόνιμες ή προσωρινές βλάβες, ανικανότητες, αδυναμίες, αναπηρίες ή συνδυασμό των παραπάνω, που προέρχονται από φυσική, ψυχική ή νοητική ανεπάρκεια.

Άτομα με μόνιμη ανικανότητα είναι οι κινητικοί ανάπηροι, οι τυφλοί και γενικά οι αμβλύοι, οι κωφοί, όσοι έχουν δυσκολία στην αντίληψη, την επικοινωνία και την προσαρμογή και οι ασθενείς από αρτηριοσκληρυνση, επιληψία, ανεπάρκεια νεφρού, ρευματικές παθήσεις, καρδιοπάθειες κλπ.

Άτομα με παροδική ανικανότητα μπορεί να είναι τραυματίες, παροδικά ασθενείς κλπ

Η αυτόνομη διακίνηση και διαβίωση των ατόμων με ειδικές ανάγκες εμποδίζεται από την δυσκολία που έχουν στην κίνηση, στην προσέγγιση, στην αντίληψη, στην επικοινωνία και την προσαρμογή, στην ακοή και στην όραση.

Προσπαθούν να ξεπεράσουν την φυσική τους ανεπάρκεια με βοηθητικά μέσα, όπως μπαστούνια, περπατίστρες, αναπηρικά αμαξίδια κλπ και το επιτυγχάνουν όταν δεν εμποδίζονται από σκαλοπάτια ή δάπεδα με απότομες κλίσεις, από στενούς χώρους κλπ.

Διευκολύνονται με την πρόβλεψη δαπέδων απαλών κλίσεων και χωρίς σκαλοπάτια, μηχανικών μέσων για την κάλυψη υψομετρικών διαφορών, κατάλληλης ευκολονόητης σήμανσης, εύκολων και προσιτών μηχανισμών χειρισμού, άνετων και ακίνδυνων χώρων.

Τα άτομα με ειδικές ανάγκες εκτός από τις δυσκολίες που καλούνται να αντιμετωπίσουν, έρχονται αντιμέτωποι με την ρατσιστική συμπεριφορά και την περιθωριοποίηση που τους κάνει να νιώθουν ξεχωριστά μέλη της κοινωνίας..

ΑΙΤΙΑ :

ΦΟΒΟΣ: Ο φόβος χαρακτηρίζει συχνά την στάση μας απέναντι στους συνανθρώπους μας με ειδικές ανάγκες, με αποτέλεσμα να τους αποφεύγουμε. Αυτή είναι μια συνηθισμένη αντίδραση ενός υγιούς ατόμου που προσπαθεί να προστατέψει τον εαυτό του. Γιατί συμβαίνει αυτό; Ίσως επειδή φοβόμαστε μήπως βρεθούμε στην θέση τους. Ο φόβος όμως, μας εμποδίζει να δούμε το άτομο πρώτα ως άνθρωπο και έπειτα ως άτομο με αναπηρία. Φόβο αισθάνονται και τα ίδια άτομα με ειδικές ανάγκες, μόνο που ο φόβος τους διαφέρει από τον δικό μας. Φοβούνται, για παράδειγμα να εμφανιστούν σε δημόσιους χώρους για να μην εισπράξουν τις αρνητικές αντιδράσεις των άλλων. Ορισμένοι μάλιστα, έχουν μάθει να βλέπουν τον εαυτό τους όπως τον βλέπουν οι άλλοι, δηλαδή ανήμπορο και εξαρτημένο. Το αποτέλεσμα είναι να εγκαταλείπουν την προσπάθεια για μια ανεξάρτητη ζωή διότι φοβούνται πως δεν θα καταφέρουν τίποτα από μόνοι τους.

ΑΜΗΧΑΝΙΑ: Η αμηχανία χαρακτηρίζει την συμπεριφορά πολλών ανθρώπων που βρίσκονται για πρώτη φορά με άτομα που έχουν κάποια αναπηρία. Και βέβαια, ο συντομότερος τρόπος για να απαλλαγούμε από την αμηχανία μας είναι να απομακρυνθούμε από την κατάσταση που μας δημιουργεί δυσάρεστες σκέψεις και

συναισθήματα. Να βγάλουμε δηλαδή, από το οπτικό μας πεδίο και από τον νου μας το άτομο με ειδικές ανάγκες . Με αυτό τον τρόπο, καταφέραμε για πολλά χρόνια να απομονώσουμε και να περιθωριοποιήσουμε ορισμένους από τους συνανθρώπους μας. Η αμηχανία αντιμετωπίζεται ανώδυνα και αποτελεσματικά με την σωστή πληροφόρηση και την επαφή μας με τα άτομα με ειδικές ανάγκες. Η επαφή και η επικοινωνία οδηγούν στην κατανόηση, στην αποδοχή, και στην συνεργασία και στην φιλία.

ΟΙΚΤΟΣ: Πολλές φορές πιάνουμε τον εαυτό μας να λυπάται για την αναπηρία κάποιου ανθρώπου. Αυτή είναι μια φυσιολογική και ακίνδυνη αντίδραση, όταν δεν συμβαίνει συχνά. Όταν, όμως, ο οίκτος κυριαρχεί στα συναισθήματα και στην στάση μας απέναντι στα άτομα με ειδικές ανάγκες, δεν μας αφήνει κανένα περιθώριο να δούμε τις πραγματικές δυνατότητες και την αληθινή ζωή αυτών των ανθρώπων. Επιπλέον, όταν κάποιος αισθάνεται πως οι άλλοι διαρκώς τον λυπούνται, μπορεί να νιώσει ντροπή για το σώμα του, την εμφάνιση ή την συμπεριφορά του. Μην ξεχνάμε, επίσης, ότι ο οίκτος οδηγεί στην φιλανθρωπία και όχι στην εξίσωση των ευκαιριών και στην προστασία των δικαιωμάτων.

Σήμερα, τα άτομα με ειδικές ανάγκες νιώθουν πως ήρθε η ώρα να απαλλαγούν από τα αρνητικά συναισθήματα, αλλά και το στίγμα που τους δημιούργησε μία κοινωνία απληροφόρητη και απαίδευτη σε θέματα ειδικών αναγκών. Και από ότι φαίνεται, η μακρά ιστορία του διαχωρισμού και της περιθωριοποίησης φτάνει στο τέλος της. Νομοθετικές αλλαγές και εκπαιδευτικές μεταρρυθμίσεις κάνουν ολοένα και πιο προσιτά σε όλα τα άτομα με ειδικές ανάγκες τα ποίκιλα συστήματα και τις υπηρεσίες της κοινωνίας (π.χ. πληροφόρηση, εκπαίδευση, επαγγελματική κατάρτιση, ψυχαγωγία).

Στα πλαίσια αυτά της προσπάθειας το σχολείο γίνεται η λεωφόρος που οδηγεί στην αλλαγή, καθώς όλο και περισσότεροι μαθητές με ειδικές ανάγκες εντάσσονται και υποστηρίζονται μέσα στις τάξεις της Γενικής Εκπαίδευσης.

ΡΑΤΣΙΣΜΟΣ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΕΜΦΑΝΙΣΗ

Στις μέρες μας, οι γυναίκες έρχονται συχνά αντιμέτωπες με την ρατσιστική συμπεριφορά και τις αντιλήψεις που έχουν καθιερωθεί εις βάρος τους, κυρίως από το μέρος των αντρών.

Μία από τις ρατσιστικές συμπεριφορές που αντιμετωπίζουν είναι στον χώρο εργασίας τους. Συχνά αναγκάζονται να παραμένουν σε κατώτερες θέσεις από αυτές που αξίζουν λόγω της στερεότυπης ιδέας ότι είναι λιγότερο ικανές από τους άντρες. Μερικές φορές δεν τους επιτρέπεται ή φαίνεται γελοία η επιθυμία τους να κάνουν μία δουλειά την οποία συνήθως κάνουν οι άντρες. Ένα από τα σημαντικότερα προβλήματα που έρχονται αντιμέτωπες είναι η σεξουαλική παρενόχληση κυρίως από τα ανώτερα στελέχη του εργασιακού τους χώρου. Όπως και επίσης τους υπόσχονται προαγωγή ή αύξηση με αντάλλαγμα μία σεξουαλική επαφή. Τις περισσότερες φορές, μάλιστα, απειλούνται μέχρι και με απόλυση σε περίπτωση που αρνηθούν την προσφορά τους.

Μπορεί η κοινωνία να έχει πάει πολύ μπροστά και η γυναίκα πια να έχει ισότιμη θέση με τον άντρα στην κοινωνία αλλά ο ρατσισμός συνεχίζεται. Ίσως όχι σε τέτοιο επίπεδο όπως ήταν παλιότερα αλλά το μόνο σίγουρο είναι ότι ακόμα σε πολλά θέματα υπάρχει. Σίγουρα όχι νομικά αλλά οι περισσότεροι άντρες ακόμα δεν μπορούν να δεχτούν ότι δεν ζούμε πια στο μεσαίωνα! Ακόμα και σήμερα που γυναίκες έχουν υψηλές θέσεις σε επιχειρήσεις και πολλά αξιώματα οι άντρες όταν ακούν κάτι τέτοιο συνήθως αντιδρούν με γέλια ή με κάποιο χαζό, μειωτικό σχόλιο! Παρόμοια αντιμετωπίζουν το θέμα με το ποδόσφαιρο, όπως και την οδήγηση! Ίσως αυτό συμβαίνει επειδή πολύ απλά δεν μπορούν να δεχτούν ότι δεν έχουν πια το πάνω χέρι. Υπάρχουν πολλοί άντρες που πιστεύουν ότι η γυναίκα δεν πρέπει ούτε καν να βγαίνει από το σπίτι για να δουλεύει! Αυτοί οι άντρες όμως δεν είναι πολλοί πλέον!

Επιπλέον, υπάρχει και ο ρατσισμός προς την εξωτερική εμφάνιση. Όπως για παράδειγμα με τους εύσωμους, διότι τους κοροϊδεύουν καθημερινά για την εμφάνισή τους. Κοροϊδεύοντας τους δεν σκέφτονται τις συνέπειες που θα έχει έστω και μια λέξη που αυτοί οι ίδιοι ίσως να μην την βρίσκουν σημαντική ή να την λένε για πλάκα σε αυτούς τους ανθρώπους. Δεν έχει κανείς το δικαίωμα να τους κρίνει ή να τους μιλάει άσχημα μόνο και μόνο για την εμφάνισή τους!

Υπάρχει επίσης ο χρωματικός ρατσισμός! Σε αυτήν την κατηγορία το μεγαλύτερο πρόβλημα το έχουν οι μελαμψοί. Και αυτό επειδή ένας μεγάλος αριθμός ανθρώπων σε όλο τον κόσμο σκέφτεται ότι μπορεί να διαχωρίσει κάποιους σύμφωνα με το χρώμα τους! Και πιστεύει επίσης ότι είναι διαφορετικοί ίσως ακόμα και ότι δεν είναι άνθρωποι. Τέτοιες περιπτώσεις υπάρχουν κυρίως στην Αμερική. Στην Αμερική υπάρχει το μεγαλύτερο πρόβλημα ρατσισμού από όλες τις υπόλοιπες χώρες του κόσμου. Είναι ουσιαστικά χωρισμένα σε λευκούς και μαύρους! Οι λευκοί μιλάνε για τους μαύρους με επίθετα όπως “νέγρος”, “μιγάδες”, “αραπάδες” και άλλες πολύ χειρότερες εκφράσεις!

ΦΥΛΕΤΙΚΟΣ ΡΑΤΣΙΣΜΟΣ

Οι ρατσιστές πιστεύουν σε βιολογικές διαφορές μεταξύ των φυλών, βάσει των οποίων και προσδιορίζουν αυτές σε ανώτερες και κατώτερες. Έτσι, με την θεωρία αυτή υποστηρίζουν ότι η φυλή με συγκεκριμένα (ανώτερα) εξωτερικά ή ανθρωπολογικά χαρακτηριστικά, έχει το δικαίωμα να θεωρεί εαυτόν της ανώτερη από τις άλλες.

Σήμερα, η λέξη ρατσισμός χρησιμοποιείται για να περιγράψει τις πράξεις μιας ομάδας ανθρώπων εναντίον μίας άλλης ομάδας. Έτσι, οι ρατσιστές υποστηρίζουν την διαφορετικότητα των φυλών. Επίσης, οι φυλετικοί ρατσιστές θεωρούν μία συγκεκριμένη ομοιογενή ομάδα ανθρώπων ως ανώτερη, π.χ. θεωρούν τους "λευκούς" ανθρώπους ανώτερους από τους "μαύρους". Ο ρατσισμός θεωρείται παραβίαση του θεμελιώδους δικαιώματος του ανθρώπου στην ισότητα στους τομείς της εργασίας, της πολιτικής, της οικονομίας και άλλων παραγόντων της καθημερινότητας.

Ο ρατσισμός ενέχει πάντοτε το στοιχείο της διαστρεβλωμένης όρασης. Στους μεν εαυτούς μας, βλέπουμε μόνο καλά, μόνο αρετές, μόνο μεγαλείο. Αν κατά σύμπτωση προσέξουμε κάποιο ελάττωμα, εύκολα το δικαιολογούμε. Στη δε αντίπαλη φυλή βλέπουμε μόνο πάθη, μόνο πονηρία, μόνο μικρότητα. Αν κατά σύμπτωση προσέξουμε κάποια καλοσύνη, εύκολα την ανάγουμε στην υστεροβουλία

Ο κάθε λαός βρίσκει τα δικά του προσχήματα όταν θέλει να στραφεί προς το ρατσισμό. Η ναζιστική Γερμανία είχε προφασιστεί τη γενετική καθαρότητα. Η Αγγλία της αποικιοκρατίας προφασίστηκε την πολιτιστική ανωτερότητα. Εμείς εδώ στην Ελλάδα, όταν έχουμε κρούσματα ρατσισμού, συνήθως αναζητούμε πρόσχημα στην εθνική μας καταγωγή, στην ελληνικότητά μας και στην ένδοξη ιστορία μας.

Η καλύτερη ισορροπία όταν είμαστε αντιμέτωποι με ανθρώπους από άλλες φυλές, είναι να διατηρούμε μια υγιή στάση φιλοξενίας, όπου αποδεχόμαστε τον άλλο γι' αυτό που είναι, ενώ ταυτόχρονα σεβόμαστε και τον εαυτό μας γι' αυτό που είναι και γι' αυτό που έχει. Αν προσέξουμε στον άλλο άνθρωπο, στην άλλη φυλή, κάποια ελαττώματα, ας θυμηθούμε ότι έχουμε και εμείς, αν όχι τα ίδια, τουλάχιστον άλλα εξ' ίσου σοβαρά ελαττώματα. Αν αντιληφθούμε κάποια προτερήματα, ας μην αφήσουμε τον εαυτό μας να τα διαστρεβλώσει με σκέψεις του τύπου "Μπορεί αυτοί να είναι ευγενικοί αλλά είναι κατά βάθος ψυχροί, ενώ εμείς που όλοι μέρα βριζόμαστε κατά βάθος έχουμε καλή καρδιά". Δηλαδή, αν προσπαθούσαμε λίγο περισσότερο, αν είχαμε την διάθεση να μάθουμε, δε θα μπορούσαμε εμείς να γίνουμε και ευγενικοί και να έχουμε καλή καρδιά; Ο πραγματικά μεγάλος

άνθρωπος, ο πραγματικά μεγάλος λαός, είναι αυτός που ξέρει να μαθαίνει από τα προτερήματα των άλλων ενώ ταυτόχρονα διατηρεί αλώβητη τη δική του ταυτότητα.

http://www.youtube.com/watch?v=9oXtd_XRb3U

ΠΗΓΕΣ

<http://gym-istiaias.eyv.sch.gr/mathites/ratsismos.pdf>

<http://virtualschool.web.auth.gr/2.2-3/Praxis/DaraisDisabilityInSociety.html>

<http://fititakos.wordpress.com/2007/08/09/eimaste-telika-ratsistes/>

<http://gipsy.pblogs.gr/2008/08/giati-apo-ta-paidia-mathainoyme-ratsismos-xenofobia.html>

http://www.kargakou.gr/index.php?option=com_content&view=article&id=46:2009-01-15-10-57-52&catid=5:general&Itemid=18